

Het gaat goed met de bijen

Invloed van
gewasbeschermingsmiddelen
vaak overschat
en niet van betekenis

Het aantal bijenvolken groeit

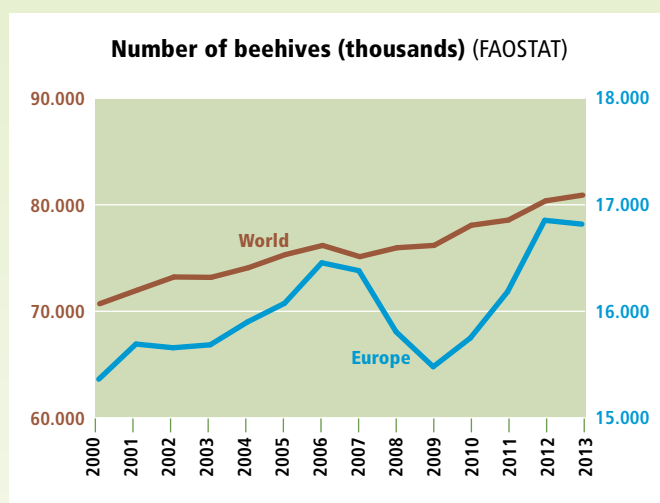
Gelukkig is er goed nieuws over de honingbij. Het aantal bijenvolken wereldwijd is sinds 2000 bijna 15% gestegen en de stijging doet zich zowel in Europa als in andere delen van de wereld voor.

Wintersterfte honingbij neemt af

Het andere goede nieuws is dat de bijen steeds beter de winter overleven. Dat komt vooral doordat imkers tijdens de overwinteringsperiode van bijen betere resultaten boeken bij de bestrijding van ziektes en de varroamijt. De wintersterfte is met 6,5% terug op 'normaal niveau', dat wil zeggen tot een niveau dat normaal was voordat de varroamijt in Nederland kwam ([bron: Naturalis](#)).

Veel aandacht voor wilde bijen

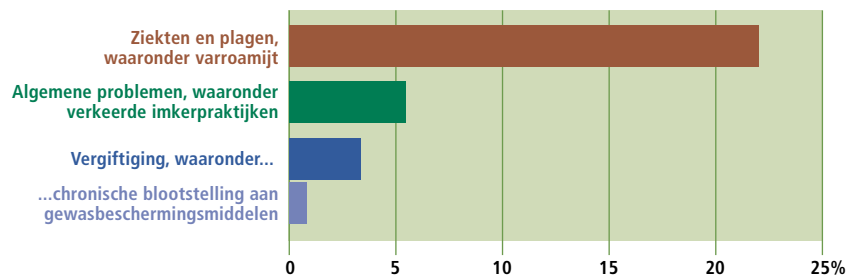
Behalve voor de honingbij is er ook veel aandacht voor de wilde bijen. Zij hebben het moeilijk door verstedelijking en een te beperkt aanbod van voedsel. Door het inzaaien van bloemenstroken door boeren en overheden zoals gemeenten, provincies en waterschappen stijgt het voedselaanbod voor de bestuivende insecten, waaronder wilde bijen. Ook particulieren dragen een steentje bij door in hun tuin bloemen te zaaien en planten te kiezen die aantrekkelijk zijn voor de bij.

Invloed gewasbeschermingsmiddelen op bijen vaak overschat en blijkt niet van betekenis

De relatie tussen de gezondheid van bijen en gewasbeschermingsmiddelen (ook wel bestrijdingsmiddelen, pesticiden of landbouwgif genoemd) is veelvuldig in het nieuws geweest. Zowel laboratoria als imkers zijn van mening dat pesticiden maar een heel kleine factor zijn.

Belangrijkste oorzaken van bijensterfte zoals gerapporteerd door laboratoria (monitoring uitgevoerd door ANSES in opdracht van EURL for honeybee health)

Toegelaten gewasbeschermingsmiddelen veilig voor de bij

Alle gewasbeschermingsmiddelen moeten in Nederland worden toegelaten door het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb). Bij de beoordeling bekijkt het Ctgb of de aangevraagde toepassingen een risico vormen voor mens, dier en milieu. Dit geldt ook voor risico's voor de gezondheid van bijen. Sinds de discussie over bijengezondheid en de relatie met gewasbeschermingsmiddelen, in het bijzonder neonicotinoiden werd gestart, is er in de toelatingsbeoordeling van gewasbeschermingsmiddelen extra aandacht voor effecten op de bij. Volgens het Ctgb is voor alle toegelaten middelen ten tijde van de beoordeling sprake van een acceptabel risico voor de gezondheid van bijen (bron Ctgb).

Veel aandacht voor zorgvuldig gebruik van gewasbeschermingsmiddelen

Om het belang van een juiste toepassing van gewasbeschermingsmiddelen te verzekeren, hebben de land- en tuinbouworganisatie (LTO), de distributeurs van gewasbeschermingsmiddelen (Agrodis), loonwerkers (Cumela) en Nefyto enige tijd geleden een **voorlichtingsposter** gemaakt. Uit een rapportage van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit NVWA blijkt dat ook het aantal meldingen door zogenaamde 'spuitschade' daalt (bron: NVWA).

Gezamenlijke aanpak loont

De afgelopen jaren hebben verschillende partijen de situatie rondom de bij gezamenlijk aangepakt en daarmee een belangrijke bijdrage geleverd aan een betere bijengezondheid. Zo hebben de imkers een grote stap gezet door een betere hygiëne in de bijenkasten en de overheden en agrariërs door de aanleg van bloemenstroken en een aangepast maaibeeld voor meer stuifmeel en nectar. Daarnaast was de aandacht voor bijengezondheid in het toelatingsbeleid belangrijk en hebben de boeren en tuinders bijgedragen door een nog zorgvuldiger toepassing. Dit alles heeft ervoor gezorgd dat het weer goed gaat met de bij.

Beperk het risico voor bijen bij...

...het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen

Let op!
Somme gewasbeschermingsmiddelen kunnen gevaarlijk zijn voor bijen, andere bestuivers en natuurlijke vijanden

Hoe beschermt u bijen?

- Pas gewasbeschermingsmiddelen geïntegreerd toe**
 - Monitor welke insecten, ziekten of plagen in het gewas voorkomen en beslis of een behandeling met een gewasbeschermingsmiddel daadwerkelijk nodig is
 - Maaik gebruik van waarschuwingssystemen
 - Kies een gewasbeschermingsmiddel en een toepassingswijze die bestuivers en natuurlijke vijanden ontzien
- Let op drift**
 - Spuit bij weinig wind, bij voorkeur 's morgens of 's avonds
 - Gebruik de voorgeschreven driftreducerende maatregelen
- Lees op het etiket alle voorschriften over bijen**
Enkele voorbeelden:
 - Gebruik product niet op in bloei staande gewassen
 - Pas product niet toe als honingdauw aanwezig is
 - Sluit alle openingen in de kas af met insectengaas
 - Gebruik product niet wanneer het gewas actief wordt bezocht door bijen
 - Gebruik product niet wanneer bloeiende onkruiden aanwezig zijn. Verwijder onkruid voordat het bloeit

Let op: Onzorgvuldig gebruik van gewasbeschermingsmiddelen kan leiden tot het intrekken van toelatingen!